

"Ödevi başka bir öğrenciden kopyalamadım, çözümlerimi kendim yaptım."

SORU-1 $h[n] = u[n]$, $x[n] = u[n+7] - u[n-9]$

Abdullah MEMİŞOĞLU

171024001

Amir

DZD sistemin çıkışı $y[n] = x[n] * h[n]$

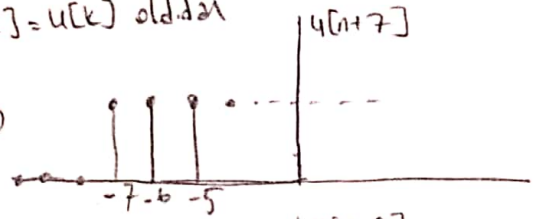
$$x[n] * h[n] = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} x[k] h[n-k] = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} x[n-k] h[k]$$

$$y[n] = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} x[n-k] h[k] = \dots + x[n+2] h[-2] + x[n+1] h[-1] + x[n] h[0] + x[n-1] h[1] + \dots$$

$h[k] = u[k]$ olduğundan

$y[n] = x[n] + x[n-1] + \dots$ for $n \geq 0$

$x[n]$ ilk değeri $n = -7$ de aldığından

$y[n] = 0$, for $n < -7$

$y[-7] = x[-7] + x[-8] + \dots = 1$

$y[-6] = x[-6] + y[-7] = 1 + 1 = 2$

$y[-5] = x[-5] + y[-6] = 1 + 2 = 3$

$y[-4] = 4$

$y[-3] = 5$

$x[n] = \begin{cases} 1, & n \in [-7, 8] \\ 0, & \text{else} \end{cases}$

$y[7] = 15$

$y[8] = 16 \rightarrow n=8$ değeri $x[n] = 1$ eşitliğini sağlayan son değerdir

$y[9] = x[9] + y[8]$

$\downarrow + 16$

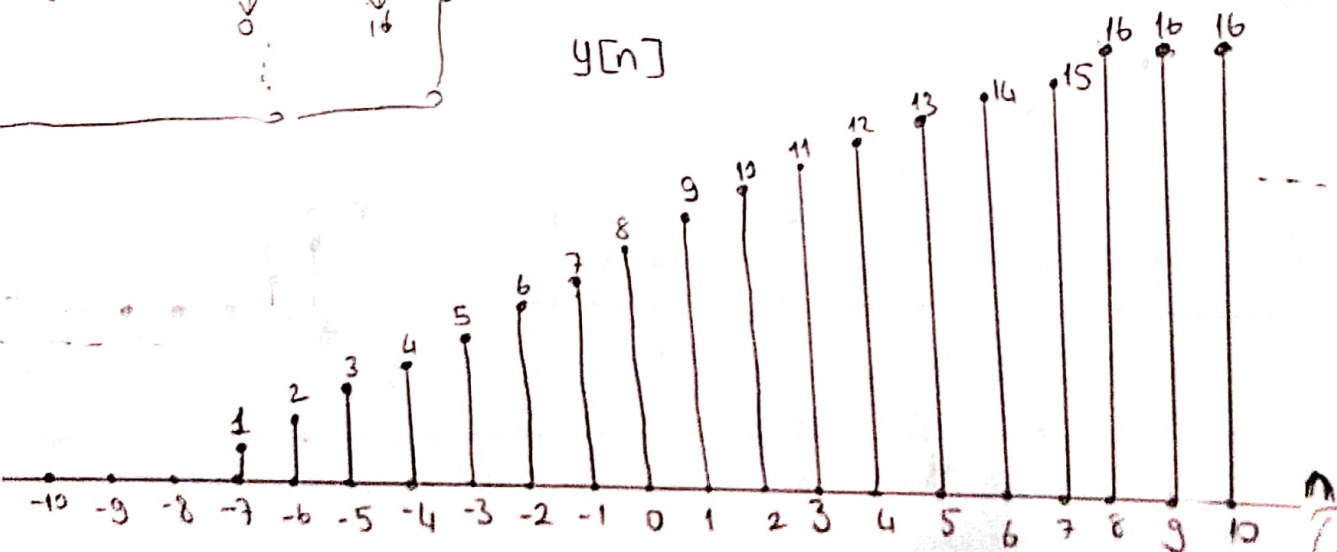
$y[10] = x[10] + y[9]$

\downarrow

$\downarrow 16$

$y[n] = \begin{cases} 0, & n < -7 \\ n+8, & -7 \leq n \leq 8 \\ 16, & n > 8 \end{cases}$

$y[n]$

1

SORU-1.2

Abdullah MEMİSOĞLU
171024001

$$h[n] = u[n]$$

$$y[n] = x[n] + x[n-1] + x[n-2] \dots$$

$$y[n-1] = x[n-1] + x[n-2] \dots$$

$$y[n] = x[n] + y[n-1]$$

$$y[n] - y[n-1] = x[n]$$

$$\sum_{k=0}^K a_k y[n-k] = \sum_{m=0}^M b_m x[n-m]$$

$$a_0 = 1$$

$$a_1 = -1$$

$$a_2 = 0 \dots$$

$$b_0 = 1$$

$$b_1 = b_2 = \dots = 0$$

$$x[n] = \begin{cases} 1, & -7 \leq n \leq 8 \\ 0, & \text{otherwise} \end{cases}$$

$$n > 8$$

$$y[9] - y[8] = x[9]$$

$$y[9] = y[8]$$

$$y[10] = y[9]$$

$$y[11] = y[10]$$

$$y[8] = y[9] = \dots = 16$$

$$-7 \leq n \leq 8$$

$$y[-7] - y[-8] = x[-7]$$

$$y[-7] = 1$$

$$y[-6] - y[-7] = x[-6]$$

$$y[-6] = 2$$

$$y[-5] - y[-6] = x[-5]$$

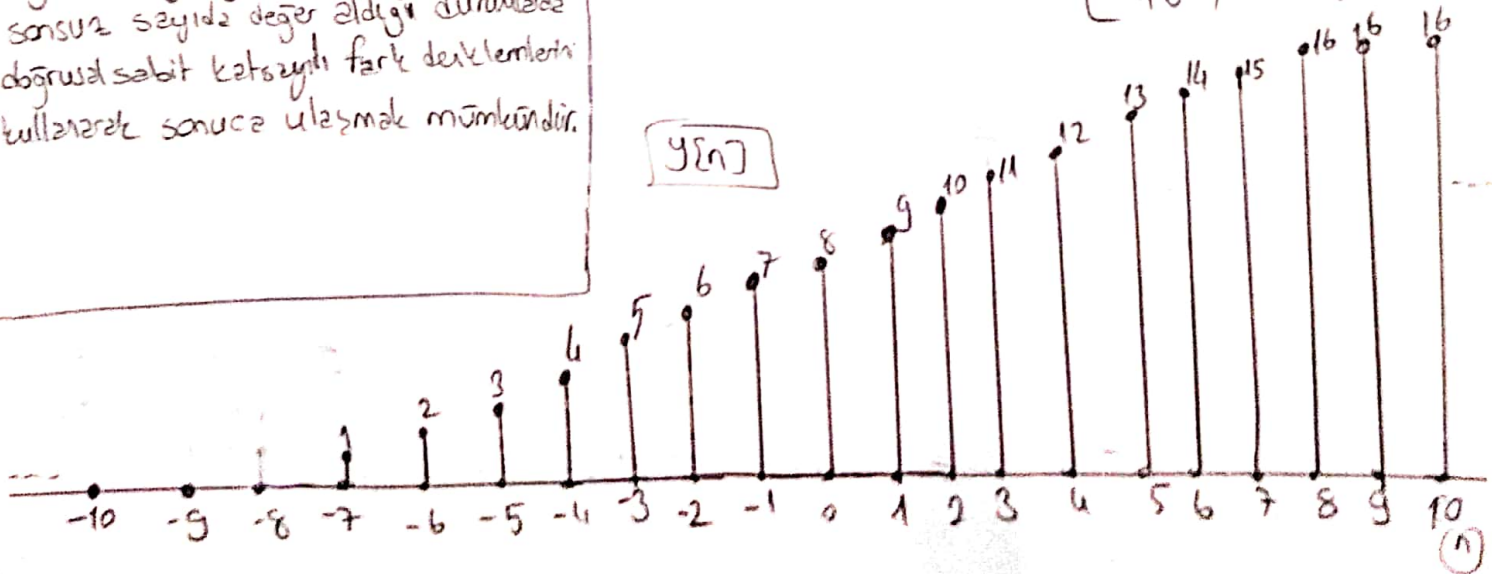
$$y[-5] = 3$$

$$y[-4] = 4$$

$$y[8] = 16$$

$$y[n] = \begin{cases} 0, & n < -7 \\ n+8, & -7 \leq n \leq 8 \\ 16, & n > 8 \end{cases}$$

Fark denklemleri ve konvolüsyon ile elde edilen iki çıkışın eş değeri olduğu gözlemlendi. $h[n]$ 'in sonsuz sayıda değeri olduğu durumlarda doğrusal sabit katsayılı fark denklemleri kullanarak sonucu ulaşılabilmek mümkündür.

SORU-2

Frekans cevabı $H(e^{j\omega}) = |H(e^{j\omega})| e^{j\theta}$

$$x[n] = \cos(\omega n + \phi) \quad y[n] = |H(e^{j\omega})| \cos(\omega n + \phi + \theta)$$

$$x[n] = \cos(\omega n + \phi) = \frac{e^{j(\omega n + \phi)} + e^{-j(\omega n + \phi)}}{2} = \underbrace{\frac{1}{2} e^{j(\omega n + \phi)}}_{x_1[n]} + \underbrace{\frac{1}{2} e^{-j(\omega n + \phi)}}_{x_2[n]}$$

LTI Systems

$$\left. \begin{array}{l} x_1[n] \xrightarrow{\text{LTI}} y_1[n] \\ x_2[n] \xrightarrow{\text{LTI}} y_2[n] \end{array} \right\} y[n] = y_1[n] + y_2[n]$$

$x_1[n]$ ve $x_2[n]$ öz fonksiyon olduklarından konvülsiyon hesabına gerek kalmadan $y_1[n] = H(e^{j\omega}) \cdot x_1[n]$, $y_2[n] = H(e^{j\omega}) \cdot x_2[n]$ olarak yazılabilir.

$$y_1[n] = |H(e^{j\omega})| \cdot e^{j\theta} \cdot \frac{1}{2} e^{j(\omega n + \phi)} = |H(e^{j\omega})| \cdot \frac{1}{2} \cdot e^{j(\omega n + \phi + \theta)}$$

$$y_2[n] = |H(e^{j\omega})| \cdot e^{j\theta} \cdot \frac{1}{2} e^{-j(\omega n + \phi)} = |H(e^{j\omega})| \cdot \frac{1}{2} \cdot e^{-j(\omega n + \phi + \theta)}$$

$$y[n] = y_1[n] + y_2[n] = |H(e^{j\omega})| \left[\frac{e^{j(\omega n + \phi + \theta)} + e^{-j(\omega n + \phi + \theta)}}{2} \right] = |H(e^{j\omega})| \cos(\omega n + \phi + \theta)$$

$$y[n] = |H(e^{j\omega})| \cdot \cos(\omega n + \phi + \theta) \quad \star$$

Pg.3

Solu-3

Abdullah Memişoğlu
191024001

Solu-3A

$$(2.11) \quad H(e^{j\omega}) = \frac{1 - e^{-j2\omega}}{1 + \frac{1}{2}e^{-j4\omega}} \quad -\pi/2 \leq \omega \leq \pi$$

$$x[n] = \sin\left(\frac{\pi n}{4}\right), \quad y[n] = ?$$

$$x[n] = \sin\left(\frac{\pi n}{4}\right) = \underbrace{\frac{1}{2j} e^{j\pi n/4}}_{x_1[n]} - \underbrace{\frac{1}{2j} e^{-j\pi n/4}}_{x_2[n]}$$

$$x_1[n] = \frac{1}{2j} e^{j\pi n/4}$$

$$x_2[n] = \frac{1}{2j} e^{-j\pi n/4}$$

$x_1[n]$ ve $x_2[n]$ öz forkları vardır.

$$y_1[n] = x_1[n] \cdot H(e^{j\omega}) \quad , \quad y_2[n] = x_2[n] \cdot H(e^{j\omega}) \quad y[n] = y_1[n] - y_2[n]$$

$$x_1[n] \text{ için } \omega_0 = \frac{\pi}{4} \rightarrow y_1[n] = x_1[n] \cdot H(e^{j\pi/4})$$

$$x_2[n] \text{ için } \omega_0 = -\frac{\pi}{4} \rightarrow y_2[n] = x_2[n] \cdot H(e^{-j\pi/4})$$

$$y_1[n] = \frac{1}{2j} \cdot e^{j\pi n/4} \cdot \left[\frac{1 - e^{-j2\pi/4}}{1 + \frac{1}{2}e^{-j4\pi/4}} \right]$$

$$e^{-j\pi} = \cos(-\pi) + j\sin(-\pi) = -1$$

$$e^{-j\pi/2} = \cos(-\pi/2) + j\sin(-\pi/2) = -j$$

$$\frac{1 - e^{-j\pi/2}}{1 + \frac{1}{2}e^{-j\pi}} = \frac{1 - (-j)}{1 - \frac{1}{2}} = \frac{1 + j}{1/2} = 2 + 2j$$

$$y_1[n] = \frac{1}{2j} \cdot e^{j\pi n/4} \cdot (2 + 2j) \rightarrow \left(\frac{1+j}{1-j} \right) \cdot e^{j\pi n/4} = (1-j) \cdot e^{j\pi n/4}$$

$$y_2[n] = \frac{1}{2j} \cdot e^{-j\pi n/4} \cdot \left[\frac{1 - e^{j\pi/2}}{1 + \frac{1}{2}e^{j\pi}} \right] = \frac{1}{2j} \cdot e^{-j\pi n/4} \cdot \left[\frac{1 - j}{1 + \frac{1}{2}(-1)} \right] = \frac{1}{2j} e^{-j\pi n/4} \cdot (2 - 2j)$$

$$e^{j\pi/2} = j$$

$$e^{j\pi} = -1$$

$$y_2[n] = \frac{2-2j}{2j} e^{-j\pi n/4} = \left(\frac{1-j}{j} \right) \cdot e^{-j\pi n/4} = (-1-j) \cdot e^{-j\pi n/4}$$

$$y_1[n] = (1-j) e^{j\pi n/4}$$

$$y_2[n] = (-1-j) e^{-j\pi n/4}$$

$$y[n] = y_1[n] - y_2[n] \rightarrow -y_2[n] = (1+j) e^{-j\pi n/4}$$

4

$$1-j = \sqrt{2} \cdot e^{-j\pi/4} = \sqrt{2} \cdot \cos(\pi/4) + j\sqrt{2} \sin(\pi/4) = 1-j$$

$$1+j = \sqrt{2} \cdot e^{j\pi/4} = \sqrt{2} \cdot \cos(\pi/4) + j\sqrt{2} \sin(\pi/4) = 1+j$$

$$y[n] = \sqrt{2} \cdot e^{-j\pi/4} \cdot e^{j\pi n/4} + \sqrt{2} \cdot e^{j\pi/4} \cdot e^{-j\pi n/4}$$

$$y[n] = 2\sqrt{2} \cdot \left(\frac{e^{j(\pi n/4 - \pi/4)} + e^{-j(\pi n/4 - \pi/4)}}{2} \right)$$

$$y[n] = 2\sqrt{2} \cos(\pi n/4 - \pi/4)$$

SÖZÜ-3B

$$x[n] = \cos(0.2\pi n)$$

$$H(e^{j\omega}) = \frac{1 - 1.25e^{-j\omega}}{1 - 0.8e^{-j\omega}} = 1 - \frac{0.45e^{-j\omega}}{1 - 0.8e^{-j\omega}}$$

$$\omega_0 = 0.2\pi \quad H(e^{j0.2\pi}) = \frac{1 - 1.25e^{-j0.2\pi}}{1 - 0.8e^{-j0.2\pi}} = \frac{(-0.0112 - 0.734j)}{(0.3527 + 0.4702j)} = -1.0102 - 0.7340j$$

-0.809

$$H(e^{j0.2\pi}) = 1.248 \cdot e^{+j0.628} = 1.248 e^{+j0.2\pi}$$

$x[n] \rightarrow x_1[n]$ ve $x_2[n]$ den oluşan iki adet öz frekanslıdan oluşur. Bu durumda

$$x[n] = \cos(0.2\pi n) \text{ için } y[n] = A \cdot \cos(0.2\pi n + \varphi) \quad A = 1.248$$

$$\varphi = +0.2\pi$$

$$y[n] = 1.248 \cos(0.2\pi n + 0.2\pi)$$

SORU-4 2.13

Abdullah MENTEÖĞÜ
17/02/2021

Özfonksiyonlar belirli bir kelimede olan fonksiyonlardır α^n olarak verilir böylece,

$$\left. \begin{array}{l} a) e^{j2\pi n/3} \\ b) 3^n \\ c) (1/4)^n \end{array} \right\} \text{özfonksiyonlardır.}$$

Ders kapsamında $e^{j\omega n}$ olarak verildiği tüm reel ve complex sayılar A. $e^{j\omega n}$ formelinde elde edilebileceğinden α^n olarak gösterilmek mümkün.

d) α^n iki adet özfonksiyon toplamından oluşur. Belirli bir kelime dursa da özfonksiyon değildir.

SORU-5 2.32 $X(e^{j\omega}) = \frac{1}{1 - a e^{-j\omega}} \quad -1 < a < 0$

a) $\Re \{ X(e^{j\omega}) \}$ SORU-5A

$X(e^{j\omega}) = a + bj$ ise real kısım $\frac{X(e^{j\omega}) + X^*(e^{j\omega})}{2} = a$ değerini verir.

$$= \frac{1}{2} \left[\frac{1}{1 - a e^{-j\omega}} + \frac{1}{1 - a e^{j\omega}} \right]$$

$$\frac{1}{2} \cdot \frac{1 - a e^{j\omega} + 1 - a e^{-j\omega}}{1 - a e^{j\omega} - a e^{-j\omega} + a^2} \Rightarrow a = \frac{2 - a(\cos(\omega) + j\sin(\omega)) - a(\cos(-\omega) + j\sin(-\omega))}{1 - 2a\cos(\omega) + a^2}$$

$$a = \frac{1}{2} \cdot \left(\frac{2 - 2a\cos(\omega)}{1 - 2a\cos(\omega) + a^2} \right) \Rightarrow a = \frac{1 - a\cos(\omega)}{1 - 2a\cos(\omega) + a^2}$$

b) $\Im \{ X(e^{j\omega}) \}$ SORU-5B

$$\frac{a + bj - a - bj}{2j} = b \Rightarrow \frac{1}{2j} [X(e^{j\omega}) - X^*(e^{j\omega})]$$

$$b = \frac{1}{2j} \left[\frac{1}{1 - a e^{-j\omega}} - \frac{1}{1 - a e^{j\omega}} \right] = \frac{1}{2j} \left[\frac{1 - a e^{j\omega} - 1 + a e^{-j\omega}}{1 - 2a\cos(\omega) + a^2} \right] =$$

$$b = \frac{1}{2j} \left[\frac{-a(\cos(\omega) + j\sin(\omega)) + a(\cos(-\omega) + j\sin(-\omega))}{1 - 2a\cos(\omega) + a^2} \right] = \frac{1}{2j} \left[\frac{-2aj\sin(\omega)}{1 - 2a\cos(\omega) + a^2} \right]$$

$$b = \frac{-a\sin(\omega)}{1 - 2a\cos(\omega) + a^2}$$

6

SORU-5C

Abdullah MEMİSOĞLU
17/02/2021

Amir

$$|X(e^{j\omega})| = \sqrt{X(e^{j\omega}) * X^*(e^{j\omega})}$$

$$|X(e^{j\omega})| = \sqrt{\frac{1}{1-a^2 e^{-j\omega}} \cdot \frac{1}{1-a^2 e^{j\omega}}} = \sqrt{\frac{1}{1-2a\cos(\omega)+a^2}} //$$

SORU-5D

$$\angle X(e^{j\omega}) = \arctan\left(\frac{\operatorname{Im}\{X(e^{j\omega})\}}{\operatorname{Re}\{X(e^{j\omega})\}}\right) = \arctan\left(\frac{\frac{-2a\sin(\omega)}{1-2a\cos(\omega)+a^2}}{\frac{1-2a\cos(\omega)}{1-2a\cos(\omega)+a^2}}\right) = \arctan\left(\frac{-2a\sin(\omega)}{1-2a\cos(\omega)}\right)$$

$$\angle X(e^{j\omega}) = \arctan\left(\frac{-2a\sin(\omega)}{1-2a\cos(\omega)}\right)$$

SORU-6

SORU-6A

$$H(e^{j\omega}) = \frac{1+e^{-j2\omega}}{1-0.8e^{-j\omega}} \quad h[n] = ?$$

$$H_1(e^{j\omega}) = \frac{1}{1-0.8e^{-j\omega}} = \sum_{n=-\infty}^{+\infty} (0.8)^n e^{-j\omega n} = \sum_{n=-\infty}^{+\infty} (0.8)^n u[n] e^{-j\omega n}$$

$a_1 = 1$
 $r = 0.8e^{-j\omega}$

eq.1 eq.2

$$H_1(e^{j\omega}) = \sum_{n=-\infty}^{+\infty} h_1[n] e^{-j\omega n}$$

eq.3

olduğundan eq.1 esitliği eq.2 formetine getirilir.

$$\sum_{n=-\infty}^{+\infty} h_1[n] e^{-j\omega n} = \sum_{n=-\infty}^{+\infty} (0.8)^n u[n] e^{-j\omega n}$$

h₁[n]

$$h_1[n] = (0.8)^n u[n]$$

$$H_2(e^{j\omega}) = \frac{e^{-j2\omega}}{1-0.8e^{-j\omega}} = e^{-j2\omega} \cdot \frac{1}{1-0.8e^{-j\omega}} = e^{-j2\omega} \cdot H_1(e^{j\omega}) = H_2(e^{j\omega}) \xrightarrow{F^{-1}}$$

shifting property $\rightarrow h_2[n] = h_1[n-2] \rightarrow h_2[n] = (0.8)^{n-2} u[n-2]$

$$h[n] = h_1[n] + h_2[n] = (0.8)^n u[n] + (0.8)^{n-2} u[n-2]$$

$$H_1(e^{j\omega}) + H_2(e^{j\omega}) \xrightarrow{F^{-1}} h_1[n] + h_2[n]$$

7

Solu-6B

2.36-c

Abdullah MEMİSOĞLU

17/02/2021

$x[n] = 4 + 2\cos(\omega_0 n)$ burada $x[n]$ öz-fonksiyonlar cinsinden yazılsa;

$$x[n] = 4 \cdot e^{j0 \cdot n} + 2 \cdot \frac{1}{2} \cdot (e^{j\omega_0 n} + e^{-j\omega_0 n}) = 2 \cdot \left[\frac{1}{2} (e^{j\omega_0 n} + e^{-j\omega_0 n}) \right]$$

eigenfunctions ile $y[n]$ kolayca

$$y[n] = \underbrace{4 \cdot H(e^{j0})}_{I_1} + \underbrace{2 \cdot |H(e^{j\omega_0})| \cos(\omega_0 n + \theta)}_{I_2}$$

cos için ders kapsamında verilen

$A \cdot |H(e^{j\omega_0})| \cos(\omega_0 n + \phi + \varphi)$ formülü kullanılır.

$y[n]$ in soruda verildiği üzere constant olması;

$$\theta = \angle H(e^{j\omega_0})$$

$I_2 = 0$ olmasına bağlıdır. $I_2 = 0$ olması için $|H(e^{j\omega_0})| = 0$ olması gerekir.

$$\text{burun için} \rightarrow H(e^{j\omega_0}) + H^*(e^{j\omega_0}) = 0 = \left(\frac{1+e^{-j2\omega_0}}{1-0.8e^{-j\omega_0}} \right) \cdot \left(\frac{1+e^{j2\omega_0}}{1-0.8e^{j\omega_0}} \right) = 0$$

$$\Rightarrow (1+e^{-j2\omega_0}) \cdot (1+e^{j2\omega_0}) = 0 = 1+e^{-j2\omega_0} + e^{j2\omega_0} + 1 = 0$$

$$2 + (\cos(-2\omega_0) + j\sin(-2\omega_0)) + (\cos(2\omega_0) + j\sin(2\omega_0)) = 2 + 2\cos(2\omega_0) = 0$$

$$\cos(2\omega_0) = -1 \rightarrow 2\omega_0 = \pi \quad \boxed{\omega_0 = \frac{\pi}{2}}$$

$\omega_0 = \pi/2$ durumunda $I_2 = 0$ olduğundan

$$y[n] = 4 \cdot H(e^{j0}) = 4 \cdot \left(\frac{1+1}{1-0.8} \right) = 40 //$$

8